

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

ELŐFIZETESI ÁR:
Egész évre . . . 12 kor. Negyedévre . . . 3 kor.
Félévre . . . 6 kor. Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő:
BITTERMANN SÁNDOR.

Kiadótulajdonos:
BITTERMANN NÁNDOR.

Hirdetéseket és nyiltéri közleményeket
a kiadóhivatal vesz fel és azok előre fizetendők.
MEGJELEN MINDEN KEDDEN ÉS PENTEKEN.

Isten hozott!

Zombor, 1906. dec. 7.

A nemzeti kultura napszamosai testvéri szeretettel köszöntik a Délmagyarországi Közművelődési Egyesület vezérkarát és hadseregét, midőn a mi kisebbik országunk, Bács-Bodrog vármegye határát átlépve bevonul szék- városunk falai közé.

A sajtónak örömmünnepe e bevonulás. Amiért eddig magára hagyatva gyöngye erővel, de csüggedetlen reménységgel, nem lohadó lelkesedéssel és ernyedetlen szívóssággal küzdött, azt az egyesületi szta megjelenése mintha már is az elérhetőség határkörébe tolt volna előre. Ha eddig csak reménykedtünk, ezután bizunk, hogy egyesített erőinkkel a közös célt mégis csak elérjük.

Már a hirre, hogy a D. M. K. E. vármegyénk székhelyén tartja közgyűlését, életre támadt a Bács-Bodrog vármegyei fiókegyesület. Magának, a hazafiúi kötelességek teljesítésében példásan elüljáró főispánunknak, Fernbach Károlynak hívó szózatára több mint félezren esküdtek fel a nemzeti közművelődés kibontott zászlaja alá.

Ez a kétségoszlató, bizodalom-fakasztó való jelenség a mi örömnünknek forrása. Zalogát látjuk benne a nemzeti műveltség s általa a magyar állameszme térhódításának nálunk is. Mert szent meggyőződésünk szerint mennél világosabban látóvá tesszük a népet a műveltség ereje által, annál kevésbé eshetik tehetetlen vak áldozatul a lelketlen önző izgatás karmai közé. Mennél több hajlékot építünk tehát a közművelődésnek, annál mélyebb gyökeret ereszt a szivekben a magyar haza szeretete is.

Ily reményekkel eltelve köszöntjük a D. M. D. E.-t első megjelenésekor s óhajtva óhajtjuk, hogy ez a bevonulása váljék egy diadalmas országhódításnak első lépésévé.

Mert tér az új honiglalásra nyílik nálunk is a kisedóvástól a felnőttek kioktatásáig, a magyar szórványok megerősítésétől a félrevezetettek felvilágosításáig elég.

Hogy az első kapavágás nyomán, mely a lelkek és a szivek termő talajába nyomul, nem mérges dudva, hanem éltető dus termés fog tenyészni, az iránt megnyugtató bennünket annak a spontán lelkesedésnek látása, melylyel vármegyénk és városunk intéző körei és közönsége a kultura vértelen fegyvereivel folyó nemzetvédelem délmagyarországi vezéreit és közkatonaikat fogadja.

Csak egy kívánatos, hogy ez a fellobogó tűz az ünnepi hangulatot felváltó hétköznapi munka gondjai között ne lohadjon, hanem a feladat nehézségeiből mind erősebb és erősebb táplálékot nyerjen, mint ahogy az acélpenge is annál jobban szórja a szikrát, mennél keményebb talajra csap alá.

Egy szebb jövő reményében még egyszer köszöntjük a D. M. K. E.-t. Amily lelkes szeretet fogja közre közgyűlését, ép oly hálás, dugszagdag aratást nyújtó talajra találjon Bácsországban meginduló tevékenysége.

Isten hozta!

Néhány szó a városi színház műsorához.

A színház egykor a nevelés legfőbb faktoraként szerepelt. A színpad a való élet felszégeit guny tárgyává tette, az igaz élet tragédiája játszódott le a festett kulisszák előtt. A zenével megszületett az opera, ami a művészi izlést fejlesztette, s ime a „hétrét görnyedő táncos” — ami gyakran minden jobb izlést nélkülöz — megszületett az operette.

S most félre minden jobb izléssel, páholyokból, bársony zsöllyékről előre hajló közönség orpheumi élvezetekbe akar elmerülni. De ezen élvezetre hajló bámulása közepette megfélemedezik gyermekeikről, s azok jövőjéről. Talán kissé erős hangot használnak akkor, amidőn a színügyi bizottság tétlenségét ostorozni akarom. Igaz ugyan a színügyi bizottság nagyon élénk figyelemmel kíséri a művész urak minden lépését, sőt elbocsájtással is fenyegetőzik, ha egyik-másik művész ur viccelődésével (amelynek helyes vagy helytelen voltát kritika tárgyává nem teszem) a színpadról sérteni mer. De megfélemedezik legfőbb hivatásáról: a műsor helyes megbírálásáról. Esténként minő darabokkal mulattatják a közönséget, amely a korszellemet (?) tartva szem előtt az operetteket — inkább a frivolabb

(P betűs) felé hajol — látogatja inkább, ez megbocsájtható. Dehogy a színügyi bizottság a gyermekelőadások műsorára nem ügyel, ez kérem könnyelműség. Nem kutatom, hogy kit terhel a felelősség, a színügyi bizottságot, vagy a színházi igazgatót, csak megállok a pusztá tény előtt.

Nemrégiben a „Postás fiu és huga” került színre délutáni előadásban. Azt hiszem nem kell bővebben tárgyalnom, hogy itt jót sem az istenadta nép, se a gyermek nem tanul. S most még tovább ment az igazgató ur — látván, hogy senkiséb törődik a műsorral — vasárnap délutánra „Milliárdos kisasszony”-t tűzte ki a műsorra. Aki csak némileg is figyelemmel kíséri a „Bácska” kritikáját, ismerheti azt a városban megbotránkozást okozott hirhede „Panama” kuplét. Nos, uraim és hölgyeim, apák és anyák, ezt vasárnap délutáni előadásban gyermekeik társaságában élvezhetik végig. — Hallom az emberek gunyos kacaját, hogy hiszen a gyermek ezt ugy sem érti. Engedjék meg ezek az urak, hogy gunyos kacajukra csak azt válaszoljam: uraim a neveléshez nem értenek, ha ezt mondani merik. Az emberi élet egyetlen szaka sem oly fogékony, mint gyermekora. Nem akarok polemizálni. Tessék bármelyik neveléstani elővenni s a fogékonyságról című részt elolvasni s mindenki meggyőződik állításom helyességéről. Van nekünk számtalan szindarabunk, ami mulattat is s tanulságos is. Vegyük csak elő Kisfaludy, Molière és sok más jeles író darabjait. Azok nagyon mulattatnak s a mellett a gyermek tanul is valamit. Igaz ugyan, hogy ezek — bocsánat, hogy megfélemedeztem róla — nem felelnek meg a korszellemnek, de azért talán elő szabad őket adni.

A Bács-Bodrog vármegyei gazdasági egyesület ig. választm. gyűlése.

A Bács-Bodrog vármegyei gazdasági egyesület november hó 29-én d. u. 4 órakor tartotta szokásos havi gyűlését. Az ülésen jelen voltak: Latinovits Pál, Latinovits Géza, dr. Falcione Arpad, Falcione Lajos, Tárcazy Dezső, dr. Galambos Pál, dr. Birválszky György, Szendy István, Kiss Gyula, Hesz Márton, Schadl Ignác, Szigeti Varga László, Vermes Vince, Rácz György, Korény Béla, Rausch Ede, Hauke Imre, Falcione Gusztáv, Roekenstein Nándor, Fernbach Bálint, dr. Poór Béla, Szauerborn Károly, dr. Zákó István, Fernbach János, Törley Gyula, Kiss Lajos, dr. Pertschy Ferenc, Halm Sándor, Vámoscher Nándor, Rosenberg Jakab, Bachrach Lajos, Lebach Antal, dr. Konyovits Dávid, dr. Molnár Károly, Lányi Mór, dr. Schneider Károly, Koczkar Zsigmond, báró Vojnits István dr., Pinterovits

Jenő, Szemző Gyula, Pavkovits György, Falcione Sándor, ifj. Vojnits István, Matkovits Béla, Schmausz Endre, dr. Falcione Nándor, dr. Krónits István, Inhoff József.

Elnök Latinovits Pál, jegyző és előadó Inhoff József.

Az ülésnek legkiemelkedőbb pontja az ügyvezető igazgatói állás betöltése volt és így az igazgatóválasztmányi tagok igen nagy számmal jelentek meg a gyűlésen. Az ülést bizalmas jellegű értekezlet előzte meg, amelyen a beérkezett 21 pályázó okmányai lettek megvizsgálva. Az állásra pályáztak a következők: Békási Ernő Lenti, Eber Ernő Kolozsvar, Fényes Károly Lugos, Günter Ferenc Léka, Heinrich Géza Temesvár, Kemény Szilárd Arad, dr. Kozák László Simontornya, Kunosy Aladár Csorna, Láng Károly Vinga, Legény Oszkár Szentjobb, Mátéffy Andor Keszthely, Mihok Sándor Ujpest, Molnár Pál Kárród, Piukovits Elemér Mátételke, Rombay Dezső Budapest, Sándor Pető Mezőkapos, Székely Győző Perjámos, Tibor Antal Győr, Tripolszky László Obecse, Vetstein Jenő Paulisbaracka, Vagner János Beodra.

A pályázók közül a bizottság I. helyen Günter Ferencet, II. helyen Eber Ernőt, III. helyen Vagner Jánost jelölte.

Gyűlés előtt Latinovits Pál az ig. választmányt próbaszavazásra hívta fel. Báró Vojnits István ajánlja az ig. választmánynak, fogadja el a központi jelölő bizottság indítványát, hisz az valószínűleg a kérvények alapos megvitatásának eredménye. Rác György szintén ez irányban szólal fel.

Lányi Mórnak az az óhaja, hogy a próbaszavazás előtt a 3 jelölt minősítési táblázata olvassék fel.

Báró Vojnits István nem pártolja ezen indítványt, miután tudomása van arról, hogy a jelölő bizottság nemcsak a beérkezett okmányok, hanem a magán uton beszerzett információk alapján is eszközölte a jelölést, az pedig tudvalevő, hogy az információk bizalmas jellegűek, s mint ilyeneket nyilvánosságra hozni nem szabad. — Elnök elrendelte a szavazást, melynek eredménye Lányi indítványának mellőzése volt. Vita tárgyat képezte az is, vajjon a szavazásnál az abszolút, vagy relatív eredmény legyen e a döntő? — A többség az abszolút döntés mellett nyilatkozott. A szavazatszedő bizottságba beválasztottak: Latinovits Géza, dr. Pertschy Ferenc és Vámoscher Nándor. Elnök erre elrendelte a titkos szavazást. A próbaszavazásnál Éberre 18, Vagnerre 6 és Günterre 23 szavazat esett. Miután az abszolút többséget a jelöltek egyike sem érte el, Éber és Günter között pótválasztás ejtetett meg, amikor Éberre 21 és Günterre 25 szavazat esett. — Próbaszavazás után elnök üdvözölte a szép számmal megjelenteket és az ig. választmányi gyűlést megnyitottak nyilvánította.

A tárgysorozat 1. pontja az ügyvezető igazgatói állás betöltése volt. — Az állásra egyhangulag a herceg Eszterházy lékai uradalmának gazdaszjtje Günter Ferenc választott meg.

II. A pénztárnoki állásra is 6 pályázó volt. A központi végrehajtó bizottság indítványára egyhangulag Szuppek Erzsébet zombori övönő választott meg.

III. Új tagok felvétele. — Egyhangú határozattal az egyesület tagjai sorába a következők vétettek fel: Szaicz Géza-posta és távirtdiszjt Zombor, Katona József tanító Bácsgyulafalva, Benya Mihály posta és távirtdiszjt Zombor, Pekár Franciska vendéglősné

Zombor, Firány Gergely Zombor (Nenadics), Majer Anna Zombor, Éri Ferenc géplakatos Omoravica, Madzinyi Géza szőlőbirtokos Jánoshalma, Stranganits Iván kertész Zombor, Varga Mihály mintagazda Bezdán, Polgári kör Omoravica, ifj. Litzinger János földbirtokos Őrszállás, Findaisz Márton, Wolf József, Müller Márton, Majer Ferenc, Hoge! Ferenc, Hirn József, ifj. Brandt Antal, Brandt István, idb. Brandecker Ignác, Brandecker Péter, Kiszter Adám kigazdák és Gyenes Antal körorvos Gádor.

Inhoff egyesületi titkár e pontnál megjegyzi, agilis községi jegyzők egyesületi tagok gyűjtése körül mekkora tevékenységet fejthetnének ki. Gádor községben a délvidéki földmivelők egyesületének egyik számottevő territoriumán Szalay Zsigmond községi jegyző szép számú tagot gyűjtött már. Az igazgató választmány Szalaynak ezen jóindulatu tevékenységét köszönettel honorálja, egyben felkéri Kiss Gyulát, Overbász község agilis jegyzőjét, mint a vármegyei jegyzőegyesület elnökét, sziveskedjék kartársai körében odahatni, hogy ők egyesületünk részére minél több tagot gyűjtsenek.

Az ülés 4-ik pontja folyó ügyek és esetleges indítványok tárgyalása volt.

I. A Magyar Bortermelők és Borkereskedők Országos Szövetsége f. évi december 9 én délelőtt 10 órakor Budapesten nagyobb szabású értekezletet tart. Az értekezlet főbb pontjai lesznek a boritaladó eltörlése, vagy ha ez nem lehetséges, annak mérséklése, a szeszadó felemelése. A bor minimum leszállítása, a borkereskedelem emelése stb. Az értekezleten résztvevők menetdíjkezdményben részesülnek, miután ezen értekezlet az O. M. G. E. által rendezendő értekezlettel egybeesik, többen ajánlkoznak Budapestre leendő felutazásra. U. m.: Latinovits Pál, Latinovits Géza, Lelbach Antal, Kiss Lajos, Halm Sándor, Rosenberg Jakab, Rác György, Pintero-vits Jenő, Bachrach Lajos, Törlei Gyula és Matkovits Béla. A kedvezményes jegyek megszerzésével Inhoff József bizatik meg.

II. Hauke Imre zombori polgármester átírata a D. M. K. E. részére eszközölnödő tagok gyűjtése a fenti egyesület által Zomborban december hó 8 án rendezendő közgyűlésen leendő megjelenés és a vendégek tiszteletére adandó diszbedén való részvétel tárgyában.

Határozat Inhoff titkár megbízást nyer, hogy egy a belépő nyilatkozatot, mint a diszbedén leendő részvétel iránti meghívást illetékes tagjainknak megküldje.

3. A délmagyarországi törvényhatósági gazdasági egyesületek közös választmánya Lugoson f. évi december hó 1-én a vármegye háza üléstermében rendes őszi ülést tart, ahol igen aktuális kérdések hozhatnak szönyegre.

Határozat. A gyűlés Inhoff József egyesületi titkárt küldi ki a közgyűlésre.

4. A vasvármegyei gazdasági egyesület a vagonhiányának leendő megszüntetése tárgyában a kormányhoz feliratot intézett, hasonlóan intézkedésre egyesületünket is felhívja.

Ugyanily tartalmu feliratnak a felterjesztése határozottatott el.

5. Az O. M. G. E., a Hontvármegyei Gazdasági Egyesület, Rosenberg Jakab ig. választmányi tag, báró Vojnits István és Törley Gyula ig. választmányi tagok beadványa, részint átírata, részint élőszóval előadott indítvány a veszélyesen elharapódzott munkás-kérdés tárgyában.

Inhoff titkár előadja, hogy az O. M. G. E. f. hó 9 én a munkáskérdés rendezése tárgyában nagygyűlést tart, melynek kebeléből monstre deputáció fog a kormány elé járulni. Egyesületünk tagjait is felhívja, hogy ezen minden gazdát nagyon is érdeklő nagygyűlésen magát minél nagyobb számban képviseltesse.

A gyűlésnek fontosabb tárgya a kormányhoz benyújtandó felirat a munkáskérdések rendezése tárgyában. Tudvalevő az, hogy a szociális szervezetek elhatározták azt, hogy még ez év végéig aratási szerződést egy gazdával sem kötnek. Azután is csak azon gazdával szerződnek, aki a munkások által egyoldalulag megállapított feltételeknek magát aláveti. Nagyon fontosnak tartja a munkásügyi bizottságnak megalakulását, amely szervezet a gazdatanácsok szervezésével azonos.

Tájékoztatás és megvitatás végett aratási szerződési mintát is küldött le. Óhajandó volna, hogy a nagygyűlésen hozandó határozatokat az egész ország gazdaközönsége magára nézve kötelezőnek ismerje el.

Amennyiben a nagygyűlésen hozandó feltételeknek az aratómunkások magukat 1907. január hó 15 ig alá nem vetik, a külföldről behozandó tartalékmunkások biztosításáról kell gondoskodnunk.

Inhoff ajánlja, hogy a gyűlésen minél nagyobb számban jelenjünk meg.

Az I. pont alatt jelentkezők ezen a gyűlésen is meg fognak jelenni.

Báró Vojnits István élő szóval adja elő a munkáskérdésre vonatkozó indítványát, amelynek értelmében a vármegye gazdaközönségének a szervezést kívánja az egyesület közreműködésével. Élénk helyesléssel fogadja el az ig. választmány ezen indítványát. Nagyobb méretű vitát provokált Törley Gyulának azon indítványa, hogy Lelbach Antal, Kiss Lajos és Törley Gyula választmányi tagokból az egyesület kebelében a középbácskai gazdák munkásügyi szakosztálya szerveztessék. Ezen szakosztályba a nem tagoknak is minél nagyobb számban leendő bevonása óhajandó volna. Ezen bizottság a helyi viszonyok mérlegelésével egyöntetű eljárásban állapodnék meg középbácskai eseléd és munkás ügyekben. Báró Vojnits István amennyire pártolja Törley Gyula javaslatának jó irányát, úgy nincs Törleyvel egy véleményen a terv kivételét tekintve. Nem látja helyesnek, hogy az egyesület ilyen részletkérdésekről intézkedő bizottságnak teljes buvoirt adjon. Attól tart, hogy ezen bizottság létesítése esetleg az egyesület nimbusából vonna el.

Rác György Törley indítványát pártolja, hisz a bizottság nem akar mást, mint a gazda és munkás között a jó viszonyt ápolni és az esetleg megzavart békét helyes mederbe visszaterelni. Törleynek az a véleménye, ha az egyesület e bizottság megalakítása elé akadályt gördít, megalakulna az maga is, de nem az egyesület kebelében. Ő mint az egyesület odaadó tagja, szivesebben oldaná meg a kérdést az egyesület kebelén belül, hisz a szakosztály szervezése az alapszabályokban benfoglalt formák keretében történnék. Attól tart, hogyha az egyesület ismét az egész vármegyére kiterjedő szervezeteket létesítene, kellő eredmény nem volna elérhető. Hisz az egyesületnek a gazdatanácsok szervezéseinek ügyében kiadott felhívása szintén nem járt a kellő eredménnyel. — Kiss Gyula kijelenti, hogy a gazdatanácsok szervezéseinek sikertelensége nem a jegyzői karon mult. Mig a gazdasági egyesület községenként szervezve nincs, ha

meg is alakítják a gazdátanácsokat, attól eredményes működést várnunk nem lehet — Latinovits Pál rámutat arra a veszedelmes körülményre, hogy a munkások községenként szervezkednek, napról-napra gyűléseket tartanak, katonailag vannak ezen szervezetek fegyelmezve és mi gazdák saját érdekünkben mit sem teszünk. Ajánlja, szervezkedjünk mi is mihamarabb és minél nagyobb számban. Szerinte helyes volna egy előkészítő bizottságnak a megválasztása. Ezen bizottság a munkáskérdést felölél minden egyes mozzanatot tüzetesen tanulmányozna, a kellő előmunkálatok megtétele után az egyesület a vármegye székházában monstre gyűlést rendezne, amely gyűlésen a gazdák megállapodásra jutnának és a munkásszervezetekkel szemben felvehetnék a versenyt. A szervezkedésnél a közigazgatási hatóság és a vármegye előkelőségei minden alkalommal beveendőek volnának. — Elismeri és méltányolja a szakszervezetek fontosságát és létjogát, helyteleníti azonban a szervezetek azon káros irányu működését, hogy minden alkalommal tagjainak csak jogairól beszél, de köteleiről mit sem akar tudni. Ajánlja, hogy a nagygyűlésen hozandó határozatokat ne a kormányhoz, hanem közvetlenül az országgyűléshez terjessze fel az egyesület. Deputációnkba országgyűlési képviselőink politikai pártállását nem tekintve, egytől egyig bevonassanak. — Latinovits Géza szükségesnek tartja, hogy a nagygyűlés ideje most állapíttassék már meg. — Báró Vojnits István ajánlja, hogy az elnökség saját tetszése szerinti bizottsággá egészítsék ki.

Visszatért a gyűlés újra Törley Gyula indítványára. Inhoff úgy látja, hogy tán csak a forma és nem a lényeg okozza azt, hogy az ig. választmány e kérdésben oly nehezen jut dűlőre. — Legyen e bizottság neve közép-bácskai gazdák gazdasági tanácsa, ezen néven szerepelve a régebben hozott ez irányu határozat értelmében a bizottság beilleszkedik az óhajtott szervezetbe.

Inhoff kijelenti, hogy mindaddig, míg községről községre az egyesület kebelébe illeszkedő gazdakörök nem létesülnek, a munkásszervezetek elleni akcióban nem fog a gazdaközönség községről-községre csoportosulni. Hisz vannak olyan községeink, amelyekből az egyesületnek alig van tagja. Ahol tagjaink nincsenek, ott gazdaközönséget irányítanunk nem lehet. Sajnosan tapasztalja, hogy az igazgató választmányi tagok legtöbbször a vidéken az egyesület érdekében mit sem tesznek. Hisz ig. választmányi gyűlésünkre is csak elvétele rándul be egy-egy vidéki tagunk. Ma, amikor az ügyvezető igazgatói állás betöltése a tagok legnagyobb részét a gyűlésre behozta, szükségesnek látja kijelenteni azt, hogy az ig. választmányi tagok az egyesület fellendítése érdekében több ügybuzgalmat fejtsenek ki. Az ig. választmánynak legtöbb tagja az év folyamán egy tagot sem gyűjtött, szövetkezetünkönél egy fillérnyit sem rendelt. Különösen a téli szervezés alkalmával leendő támogatásra kérjük fel az igazgató-választmány egyes tagjait. A széleskörű vitát a következő határozat zárta le.

A gazdasági egyesület a munkások szervezésével szemben szintén a gazdák szervezését, tömörülését szükségesnek látja, az elnökség megbízást nyer, hogy magát a munkásügyet tanulmányozza s magát tetszése szerinti bizottsággá egészítse ki. Ezen bizottság válasszon kebeléből előadókat az egyesület által a vármegye székházában f. évi december hó 21 én d. u. 2 órákor megtartandó nagygyű-

lésen. A nagygyűlésre a törvényhatóság tisztviselői, a vármegye előkelőségei, a vármegye gazdaközönsége, úgy az egyesületek, mint a hatóságok meghívandók. A nagygyűlés által hozandó határozatokat egy alakítandó küldöttség személyesen adja át az országgyűlés elnökének; a bizottságba az összes megyei képviselők is bevonandók.

6. Inhoff titkár jelenti, hogy Ószivácon cukorgyár van alakulóban. Az ottani gazdák körünk erkölcsi támogatásra szólított fel bennünket. — Inhoff kijelenti, hogy mindaddig, míg az ottani érdekeltség azzal nincs tisztában, hogy mily arányu befektetéssel hány holdon szükséges termést minő árban vesz át a gyár. — Mig mind ezen kérdések nem tisztázódnak a megyében, a kellő támogatást biztosítani nem lehet. — Latinovits Pál elnök előadja, hogy vármegyénkben több évvel ezelőtt szintén megindult a mozgalom egy cukorgyár létesítése iránt. A vállalkozók 25 évre évi 4000 kat. hold termelést kötöttek ki maguknak. Szlavónia bevonásával még 2000 holdat sem voltunk képesek biztosítani. Legnagyobb hátránya ezen termelési ágnak az, hogy a legnagyobb munkát az aratási és cséplési időnyben igényli. Ő részéről örömmel üdvözlö a kezdeményezést, de tegyen előbb a létesítendő vállalat ajánlatot aziránt, vajjon hány holdat óhajt hány évre biztosítani, közölje velünk az átvételi feltételeket, továbbá biztosítsa magát munkaszavakkal szemben. Ha ezen kellekek megvannak, az egyesület készséggel adja meg a támogatást. — Rosenberg Jakab tag jelzi, hogy Bihar megyében a munkászendülések következtében az ottani nagybirtokosok cukorrépájukat kiszedni képtelenek voltak és így használlataikat hajtották ki, hogy a répa teljesen kárba ne vesszen. — Szintén Latinovits Pál indítványa mellett foglal állást a gyűlés ily értelemben hozza meg határozatát.

Az elnök a jegyzőkönyv hitelesítésével dr. Birvalszky Györgyöt és Falcione Lajost bizza meg.

Köszönetet mond a nagy számmal jelenlévő tagoknak a szives megjelenésért és az ülést berekeszti.

Inhoff.

H i r e k .

Kinevezés. A m. kir. belügyminiszter dr. Kiss Dezső miniszteri segédfogalmazót főispáni titkári minőségben Bács-Bodrog vármegye és Zombor szab. kir. város főispánja mellé osztotta be szolgálatiételre.

Kinevezés. Fernbach Károly főispán a Szilágyi telepközönség állami elemi iskolai gondnokság elnökévé Bászler István rom. kath. plébánost, a gondnokság tagjairól pedig: Korsós József helyettes jegyzőt és id. Czétényi György, Kanyó Ferenc, Muszi András, Hesz Péter, Dóme János birtokosokat 6 évi időtartamra kinevezte.

Államsegély. A m. kir. földművelésügyi miniszter a bácsvaskuti tejszövetkezetnek, a tejszövetkezet újbóli berendezkedésével kapcsolatos költségek részbeni fedezésére egyzersmindenkorra Fernbach Károly főispán közbenjárására 600 korona államsegélyt engedélyezett.

Tea-uzsonna. A Zombori Napközi-Otthon Egyesület f. hó 8 án, szombatn d. u. 5 órákor a városháza összes termeiben tea-uzsonnat rendez a Délmagyarországi Magyar Közművelődési Egyesületnek Zomborban tartandó évi közgyűlése alkalmából; felkérjük a nagyrabecsült közönséget, hogy e tea-uzsonnán minél számosabban megjelenni sziveskedjék s ezáltal úgy az egyesület humánus célját előmozdítani, valamint a D. M. K. E. közgyűlésén megjelenő vendégek itt tartózkodását is kedvessé és emlékeztetéssé tenni segítse.

Dr. Balogh Ernő interpellációja. A képviselőház szerdai ülésén dr. Balogh Ernő, a verbázi kerület képviselője interpellációt intézett Polónyi Géza igazságügyminiszterhez a külföldi biztosító társaságok ügyében. Felhívta a miniszter figyelmét a külföldi biztosító társaságok kellő ellenőrzésére s meg kell kívánni tőlük, hogy díjtartalékuk legyen. Polónyi az interpellációra azonnal válaszolt s kijelentette, hogy a biztosító társaságokról már legközelebb törvényjavaslatot fog terjeszteni a Ház elé, melyben az interpelláló kívánalmait is figyelembe fogja venni. Dr. Balogh s a Ház a miniszter választát tudomásul vette.

Esküdtbírói elnökök. A szegedi kir. tábla elnöke a zombori kir. törvényszéki esküdtbírói elnökévé az 1907 évre dr. Eperjesy Béla kir. törvényszéki elnököt, helyettesül pedig Szedressy Ödön kir. törvényszéki bírót; a szabadkai királyi törvényszéki esküdtbírói elnökévé Szerdahelyi Sándor kir. törvényszéki bírót, helyettesévé pedig Salánky József dr. kir. törvényszéki bírót jelölte ki.

A honvédség köréből. Pollák Ernő, tartalékos hadapródjelölt a szabadkai 6 honvédgyalogezredhez tartalékos hadapróddá neveztetett ki.

Jegyzőválasztás. Tisztaistvánfalva község képviselőtestülete f. hó 5-én megtartott ülésén az üresedésben volt jegyzői állásra egyhangulag Haug János szilbácsi aljegyzőt választotta meg.

A vármegye mint alapító tag. Bács-Bodrog vármegye legutóbbi rendkívüli közgyűlésének határozata szerint 200 koronával a zombori r. k. legényegyesület tagjai sorába lépett.

Lyceumi előadás. A zombori Szabad Lyceum Egyesület vasárnap, 1906 évi december hó 9-én délután 4 órákor a városháza dísztermében Beregi Oszkár a budapesti nemzeti színház tagja tart előadást. Az előadás tárgya: „Régi versek.” Az előadás ingyenes és mindenkinek szól. Jegyeket nem ad ki az egyesület.

D. M. K. E. Zomborban. A dél-magyarországi közművelődési egyesület fogadtatása körüli előkészületek nagyban folynak. Az összes kiküldött bizottságok a végső intézkedéseket teszik már meg, hogy a város falai közé érkező vendégek minél fényesebben, hazafias lelkesedéssel és vendégszeretettel fogadtassanak. A vendégek zöme holnap délután érkezik a szélrózsa minden irányából. Az elszállásoló bizottság szerdán este 5 órákor tartotta meg utolsó ülését dr. Buják József elnöklete mellett, akivel az elszállásolás terhes munkájában dr. Mayer Nándor, Tantner Ottó és városunk fiatalsága nagy buzgalommal vesz ki részét. A díszítési munkálatok is serényen folynak, már több ház zászlódszt öltött. A diadalok felállítására „Isten hozott”-tal várja a műveltség és a magyar szellemi nevelés zászlóvivőit. A díszítéssel kapcsolatosan kérjük városunk polgármesterét, hogy miután a Falcione alapítványi ház sarkától a vármegye-házig vezető utak egyáltalán nincsenek megvilágítva, legalább 2 izzólámpát állíttasson fel ideiglenesen.

Ez is nyilvántartás. Beküldötték a következő Intést: „19298. szám kig. 1906. Zombor szabad királyi város tanácsától. Intés. Felhivatik R. S. tanár . . . városrész . . . házszám alatti lakos, hogy Ilona nevű gyermekét a mindennapi iskolába azonnal irassa be és szorgalmasan járassa, mert ellenesetben az 1868. évi XXXVIII. t. c. értelmében pénzbírsággal fog sújtatni. Zombor, 1906 évi november hó 9 én. Városi Tanács.” — Pedig a leányka már a IV. elemi osztályt járja a helybeli apácánénk vezetésével álló leányiskolába. Es hátla nem járna? Egy tanárról akkor is fel lehetne tenni a nyit, hogy gyermekét ha nyilvánosan nem is, házilag okvetlenül kellő oktatásban részesíti.

Hegyi Antal szabadulása. A híres volt esongrádi plébános, akit négy hó előtt, amikor Amerikából visszajött letartóztatták és 8 hónapi börtönrre ítélték, megszabadult fogságából. A király Polónyi előterjesztésére megkegyelmezett Hegyinek.

Nászjelentés. Vettük a következő nászjelentést: Dr. Kronits István nagybirtokos és neje szül. Vuits Helén örömmel tudatják Mici leányuknak Brinski báró Rajacsich Vladimir uralal történt eljegyzését Zombor, 1906 évi szeptember havában. — Brinski Rajacsich Mártha bárónő örömmel tudatja Vladimir fiának Kronits Mici urleánnyal történt eljegyzését. Csákova, 1906 évi szeptember havában.

Tanítók nagyértekezlete. Zombor város tanítói a tanítói fizetések rendezése tárgyában Zomborban f. hó 16-án megtartandó nagyértekezlet rendezését magukra vállalták s így a többi között a szükséges szállásokról való gondoskodást is. Hogy a rendező bizottság vállalt kötelezettségének, különösen pedig az elszállásolásra vonatkozólag, híven megfelelhessen, kartársi szeretettel felkéri mindazokat a tanítókat és tanítónőket, akik a nagyértekezlet idejére maguknak nappali vagy éjszakai szállást biztosítani akarnak, hogy ebbeli szándékukat legkésőbb e hó 12-éig Temunovich József igazgató-tanítónál jelentsék be, mert később jelentkezőknek a legjobb akarata mellett sem teljesítheti majd kötelességét. Továbbá szíveskedjenek még arról értekezni a rendezőbizottsággal, hogy 15-én vagy 16-án mely vattal érkeznek, hogy a vasuti állomáson elvárva az érkezőket, mindenben a legnagyobb készséggel rendelkezésükre álljon Zombor, 1906. december 6. — Rendező-bizottság

A kath. legényegyesület oktató estéje. A helybeli kath. legényegyesületben legutóbb Petényi József tartott oktató előadást a magyar nyelvről. Jól megalapozott és gondosan felépített előadásában végig vezette szép számu hallgatóságát a nyelv elemektől, a hangoktól a nyelvfejlődésen keresztül a szép gondolatok és érzelmek kifejezésére szolgáló költői nyelvhasználatig, melynek művészetét legjobban szemléltethetjük és méltán csodálhatjuk Arany János Toldijában. Öröndetes, hogy az egyesület rálépett a közművelődésnek arra az útjára, mely a magyar beszéd és érzés mind szélesebb elterjedésére vezet. Csak így tovább.

Szerb kongresszusi képviselők. A szerb kongresszusi képviselők választása megveszerte tegnap, esütörtökön történt meg Zomborban heves küzdelem folyt le a Másits Novák és dr. Lallosevics János pártja között. Megválasztott Másits Novák földbirtokos radikális programmal. A sztapári kerületben dr. Vujits Bránko zombori ügyvédi radikális programmal megválasztották.

Pályázat lovas- és gyalogrendőri állásra. Elbeszítés folytán megüresedett városi lovas- és gyalogrendőri állásra pályázatot hirdet a rendőrkapitányság. Akik az évi 760 kor. kézpénzfizetéssel 40 korona eszmapénz és 240 korona tartási átalánnyal természetbeni ruházattal és felszereléssel javadalmazott állást elnyerni akarják, kellően felszerelt kérvényüket Hauke Imre polgármesterhez címezve a főkapitánynál legkésőbb 1906. évi december hó 14-ik napjáig személyesen nyújtsák be.

Eltűnt diák. A szegedi felső kereskedelmi iskola Deutsch Ernő nevű diákját körözi a rendőrség. A napokban elment hazulról és azóta nem tért vissza. Eltávozásakor barátainak azt mondta, hogy Szabadkára megy a rokonait meglátogatni. E hír hallatára a szökevény diák apja nyomban Szabadkára ment, a rokonokat felkereste, de ott azt az értesítést kapta, hogy a fiut már hónapok óta nem látták. A kétségbeesett apa a rendőrségre sietett, ahol azon aggodalmának adott kifejezést, hogy fia talán öngyilkos lett, mert az egyik tanárával mindig baja volt és eltűnésekor revolver volt nála. A rendőrség a nyomozást megindította.

Öngyilkosjelölt. Major József, 17 éves szabadkai nyomdásztanone akart megválni az élettől, mert nem bírta elviselni azt a lelki fájdalmat amit érzett akkor, amikor apja berugott állapotban édesanyját ütötte, verte. Napokban reggel 9 órakor bement a kamrába, az ajtót magára zárta és az ajtókilincsre felakasztotta magát. A család tagjai eltűnését azonnal észrevették, s az útjut még idejében sikerült a kötélről levágni.

Eljegyzés. Kanyó István soproni posta távirtdíszít, bácskai földink eljegyezte Wellauschitz Betty kisasszonyt Sopronban.

Rendőri hírek. Bihn Katalin, esonoplyai illetőségű cseled, aki Zombor város területéről ki volt tiltva, tiltott visszatérés miatt elzárással büntetett és illetőségi helyére toloncoltatott vissza — Verekedés. Vasárnap este 7 órakor az Erzsébet-téren két kereskedőegység összeveszett. Előbb szóval szidalmazták egymást, majd tetlegességre került a dolog. Az egyik közülök könnyebb sérülést is szenvedett. A verekedést a rendőrszem közbelépése szüntette meg. A harcias segédek ellen a megtorló eljárás folyamatban van. — Pavlovits István hitközségi könyvelő ablakait vasárnap éjjel 11 órakor ismeretlen tettesek bottal bevették. A nyomozás folyik.

A királyhalmi rablógyilkosság. A szegedi esküdtbíró az idén szeptemberben tárgyalta Kádár Károly volt esendőr, erdőőri szakiskolai növendék rablógyilkossági ügyét. Emlékeztet, hogy Kádár nagypéntek éjszakáján kiirtotta Kardos Vilmos királyhalmi kereskedő kis családját. A vizsgálat folyamán Kádár beismerte bűnét, de a szeptemberi esküdtszéki tárgyaláson már tagadott. Azt mondta, hogy nem tud a gyilkosságról semmit, mert ő akkor elvesztette öntudatát. Az esküdtszéki tárgyalást azután elnapolták és elrendelték a tanúk kihallgatását és Kádárnak a budapesti gyűjtőfogház elmegyógyító intézetébe való szállítását, ahol megfigyelés alá veszik. A vizsgálóbíró a napokban fejezte be a Kádár felesége és apósa által bejelentett tanúk kihallgatását. Ezek azonban nem olyan vallomást tettek, amelyből azt lehetne következtetni, hogy a gyilkos elmebajos.

A városház előtti ártézi kutvishordási rendjét a rendőrkapitányság a következőkben állapította meg: Reggeli 6 $\frac{1}{2}$ óráig vishordók. Reggeli 6 $\frac{1}{2}$ —9 óráig közönség. Reggeli 9—11 $\frac{1}{2}$ óráig vishordók. Reggeli 11 $\frac{1}{2}$ —1 $\frac{1}{2}$ óráig délután közönség. Délután 1 $\frac{1}{2}$ —4 óráig délután vishordók. Délután 4—9 óráig este közönség.

A legifjabb Strasznoff. Nem a szélhámosok királyának — Strasznoff Nácinak — ivadékáról szól a fáma, hanem egy szabadkai iparos fiáról, Benyhe Mihályról. A legifjabb Strasznoff, bár még csak 13 éves, elég szép hírnevet szerzett magának. Még október hónapban elűnt hazulról. A napokban beállított apjához, de nem egy maga, hanem egy koca és öt darab süldő malac társaságában. Nagyot nézett az apa a fiára, de egy szót sem szólt, hanem csak megvakarta a fejét, mert tudta, hogy fia ismét rossz lát tett a tüze.

— Sose vakarja a fejét — kedélyeskedett a kis Strasznoff — hanem örömlön édes apám, hoztam magának szép karácsonyi ajándékot, jöjjön ki az udvarra s nézze meg.

Az apa mikor meglátta az udvaron lévő sertéseket, nem tudott hova lenni a rémület-től. Faggatni kezdte fiát, hogy a sertéseket hol vette. A fiu azt mondta, hogy Moholon Lolin Lyubin nevű földbirtokosnál szolgált s ő adta neki a sertéseket munkabére fejében. Id. Benyhe azonnal a rendőrségre sietett, ahol elmondta, hogy az ő fia mily ajándékkal lepté meg. A rendőrség a nyomozást azonnal megindította s kiderült, hogy a fiu Tyirtity Zsiván moholi gazdaemberhez Erdelyi Pál néven szolgálatba állott es egy alkalmas napon a sertésekkel tovább állt. A rendőrség a legifjabb Strasznoffot leakarta tartóztatni, de ő megneszelte a bajt s bucsut mondott ismét szép szülő városának.

Örökre elaludt. Breitwieser Dániel ujbérszi lakos f. hó 3-án új kutat ásatott a szállásán. A kutatással és annak teglával való kirakásával Dreschner Adám ujbérszi kutmestert bizta meg, aki — hogy a munka jobb hangulattal folyjon — alaposan bejalkázott. A kut délután 1 $\frac{1}{4}$ órára el is készült. Aldomás fejében Dreschner fél liter pálinkát ivott meg egyhajtásra, az ital azonban megártott az ügyes kutmesternek, mert midőn a szállásról kocsival a községbe ért, oly mély álomba merült, hogy többé nem is ébredt fel, örökre elaludt.

Lopás. Tegnap éjjel Sztójkov Mijó fakereskedőnek a vasuti állomás teherpályaudvarán összehalmozott fáját megdezsálták. A rendőrség a megejtett nyomozás során a tettest letartóztatta és szabadlábra helyezte. Hogy a tettes ki volt, a sajtóiroda feljegyzéséből nem állapíthattuk meg.

Kis gyermek szerencsétlensége. Csallai István dunatoldvári lakosnak, a jelenleg Oszivácon rakodóban levő „Gambetta“ nevű uszályhajó kormányosának István nevű 4 éves kis fia f. hó 6-án reggel 8 óra tájban egy örízetlen pillanatban a dértől sikossá vált hajó fedélzetén megcsuszott és a Ferencsatornába esett. Mire atyja észrevette és a kis fiu mentésére sietett, az már eszméletlen volt és d. e. 10 órára meghalt.

Kiváncsiságért egyhavi elzárás. Balog Illes ujbérszi lakatossegéd — pusztán kiváncsiságból — megkísérelte a pénzgyártást. Sokáig gondoskodott fölötte, míg vegre kisütötte, hogy az egész mesterség nem nagy boszorkányság. Esztergált a huszfilléresnek megfelelő nagyságu rezlapokat s ezt fölmelegítette. A két rezlap közé elhelyezte a nikkel huszfillérest s kalapácsal reáütve, benyomódott a meleg rezlapokba a huszfilléres mintája. Így készített két darab huszfillérest. A rendőrség azonban április 14-én rajtaesípte és letartóztatta. Ebben az ügyben a mult héten volt a fő tárgyalás a szegedi törvényszéken. Balog Illes vádlott nem érezte magát bűnösnek, mert — ugymond — pusztán kíváncsiságból tette. Ezt azzal is igazolhatja, hogy nem csinált titkot belőle, mert munkástársának el is mondta s előtűk készítette el. A törvényszék elfogadta a vádlott azon állítását, hogy a huszfilléreseket nem a forgalom számára készítette s ezért a pénzhamisítási kihágás kísérleteért egyhavi elzárásra és 40 korona pénzbüntetésre ítélte. Ugy az ügyész, mint a vádlott az ítéletben megnyugodott.

Tolvaj társnő. Vranka Pál csanta véri munkás több társával és társnőjével pár hónappal ezelőtt Németországba kivándorolt, hogy munkát kapjon. Hosszu bolyongás után társaival végre haza érkezett s egy pár pohár hazai vinkóra tért be a csantavéri kocsmaiba. Egyik pohár a másikat követte s Vranka nagy böbeszédűséggel elmondta, hogy Németországban munkája után 123 koronát takarított meg. Ezt Szabó Julianna is meghallotta, vérszemet kapott a 123 koronára s addig ólálkodott Vranka körül, amíg a 123 koronát tartalmazó tárcát el nem lopta. Vranka a lopást csakhamar észrevette s sietett a csendőrségre, ahol a panaszt megtette az ismeretlen tettes ellen. A csendőrség a nyomozást azonnal megindította s sikerült a tettest Szabó Julianna személyében kinyomozni. Kinél a pénzt meg is találta. A magáról megteledekezett nőt a csendőrség letartóztatta.

Olvasóink figyelmét felhívjuk Keszler Dezső ékszerész hirdetésére.

FERENCZ JÓZSEF keserűvíz

Színház.

M Ű S O R :

December 7-én **Prológ, Gül-Baba.**
December 8-án délután **Vicencei kalmár** (iljuszági előadás), este **Bánymester.**

December 9-én délután **Milliárdos kisasszony**, este **Hamlet.**

December 10-én **Kisértetek.**
December 11-én **Rab Mátyás.**

*

Az igazi költészet tiszta, üde légkörébe vitt bennünket egy brit író **A vén leányok** című darabjának hétfői bemutatója. A hamisítatlan angol humorral telített bájos mű azon Molière szellemében megírt vígjátékok közül való, melyeknek a tárgya és célja bizonyos általános emberi gyarlóságoknak, jellembeli ferdeségeknek a rajza és egy-egy típusban való megrögzítése. Susanne és Phoebe is ilyen típust képviselnek: a vén leányok típusát, melynek mozaikját az angol szerző nem a szatíra maró lúgjával, hanem a gyöngéd ironia, a szelid humor mosolygó könnyével forrasztotta össze. S ennek a két leánynak a küzködését, félnék gyámoltalanságát, kiesinyes pedánságát, naiv kedvteléseit, nagynehezen visszafojtott vágyait és a képzelt kilátástalanságban is egyre visszatérő reménykedését oly aprólékos gonddal, oly finom színezéssel, a környezetet, amelyben élnek, oly részletező vonásokkal eseteli, hogy ezzel méltán a németalföldi Kleinmalerei remekeire emlékeztet.

A színpadon, igaz, ez a tulhajtott detailfestés, mely pl. a naturalista regény terjengős leírásaiban indokolt és helyénvaló, könnyen vontatottságra és a nyomában járó unalmaságra vezethet s bizony itt is úgy éreztük néha, mintha Albionnak sűrű köde nehezednék a darabra, gátolva a cselekvény menetét és késleltetve annak megoldását, — de azért a vígjáték alakjainak élethű jellemzése, gyengeinek éles, de részvételtjes megvilágítása, a helyzetek keresetlen egyszerűsége és a nyelv vezet friss természetessége felette vonzóvá, rendkívül kedvessé tették az előadást, melynek középpontjában mint mozgató erő, mint fénylő nap, mindvégig S. Kürthy Margit jól átgondolt és legfeljebb a maskájában kifogácsolható Phoebeje állott. Körülötte, hűséges bolygóként, Papp I sorsában megnyugodott, nővére jövőjéért féltő szeretettel aggódó Susanne ja tűnt fel, míg Virányi nyelvbólásokban utazó Brown-ja, hogy már a hasonlatnál maradjunk, csupán a hulló csillagot juttatta eszünkbe.

A vasárnap bemutatott és szerdán megismételt **Rab Mátyás** különleges jellegét egyrészt a nemzet legnagyobb királyán elkövetett s így a historiai köztudatba ütköző történelmi falsum, másrészt meg az a körülmény adja meg, hogy zenéje minduntalan régi kedves ismerősként köszönti a hallgatót.

Talán éppen e dallamok közkedveltsége és tagadhatatlanul szép, fülbemászó melódiákká való feldolgozása, meg aztán a darabba esaléteknek ügyesen beleszótt hazafias hangulat okozta ennek az operettnak nálunk szokatlanul meleg fogadtatását, melyen még a II és III felvonás elnyújtott jeleneteinek lapossága sem üthetett esorbát.

Az I. felvonásban a friss ütemű együttesre következő pattogó hármás, a theologusok kellemes lágyságu kara, a Szilágyi Erzsébet levelének alapmotívuma közé fonódó gyönyörű quartett, Gita valzer belépője, Mátyás bájos szólója és a hatalmas fináléba átmenő remek szerenád, a II. felvonásban Gita és Gabirol pompás kettőse, Mátyás érzelmes magyar dala, továbbá Gita héber dallamu, esipkefinom szólója és a megkapó együttes, végül a 3. felvonás 2 szépséges magyar dala, rafináltan kieszt keretűl Mátyás és apródjai tüzes bokácójának, — mindmegannyi esillogó gyöngyszem, rendkívül tetszetős egésze fűződnek össze, mely-

ben talán kevés a feltalálás eredeti zamatja, de annál több a harmonikus összeolvasztott zenei szépség és az ebből kiáradó lelkes hangulat, melynek kedvéért az ember szívesen elnézi a temérdek reminiscenciát és a történelmi igazságnak a megengedett mértéken jóval túlmenő, önkényes megkorrigálását.

A címszerepben, gyöngé hangoeskája és Fedákos énekmodora ellenére Révész Ilonka nemcsak megjelenésének megnyerő bájjával és jelmezeinek pazar fényével, hanem feltűnően komoly ambíciótól áthatott játéknak természetes közvetlenségével és érzelmi skálájának nem remélt gazdagságával is olyan alakítást nyújtott, mely bármely nagyobb színháznak is díszére vált volna.

Szalóki ötletes Eysig előlájóján, Sz. Pozsonyi L. paesirtás Gitáján, Haraszi virgönc Gergőjén, Gózon igazi naturburs sütetű Czódikján, Ragányi helyre Mindijén, Nagy elfogadható énekén és Asszonyi elbűvölően szép baritonján kívül jelentékenyen emelte még az előadás sikerét a karoknak az átlagnál jobb fegyelmezettsége, a rendezés ébersége és a díszes, izléses kiállításnak szokatlan stílszerűsége.

A Proletárok keddi felelevenítése Csiky e hatásos színművet jóformán kiforgatta eredeti mivoltából. Az életből a megfigyelések bámulatos biztosságával ellesett, husból és vérből való igazi emberek helyett karikatúrának beillő torzalakok vonultak el szemünk előtt, amilyeneket talán szívesen látunk a bohózatban és a paródiás operetteben, de meg nem tűrhetünk a komoly dráma keretében. A bizarr társaságból csak S. Kürthy M. pose-mentes, élethű Irénje és Virányi armányos, gonoszlelkű Bencéje vált ki előnyösen, a többiek a náluk megszokott mértéken jóval alul maradtak.

A rendező figyelmébe ajánlom, hogy a szín kijáróira máskor nagyobb gondot fordítsanak, mert senki sem kíváncsi a színpalak mögött lézengő ritterekre.

*

Azt hittem mindig, hogy a tényeknek bizonyító erejük van, amely előtt még a Bács-megyei Függetlenség t. cikkirója is meg fog hajolni. Legkevésbé sem sajnálom, hogy e feltevésben csalódtam Aki újpesti hatost emleget, annak, úgy látszik, kedve telik a hamiskodásban s aki alaptalan ráfogásait, bizonyítás

vagy őszinte beismerés helyett, újabb inszinnuációval tölti meg, annak nem a cipőjét, hanem a lelkiismeretét kellene kaptafára huzni.

A **Shakespeare** (vagy Shakespeare, de sohasem **Schakespeare**) kontroversia dolgában egyszerűen a Pallas Lexikon megfelelő cikkére utalok, melyből az, a félangolos sültekeren talán járatos, de irodalmiakban még új sütetű ur okulás és kellő tájékozást merithet.

Ez az utolsó szavam és ezzel béke velünk.

—e.

HIRDETÉSEK.

Eladó szőlővesszők.

Szlankamenka fehér és piros sima szőlővessző **ezre 7 kor.**

Gyökeres oltványok **ezre 160 kor.** bor és csemege fajok Portális alanyon.

Sima zöldoltványok **ezre 80 korona.**

Ripária Portális, Rupestris Monticola, Rupestris Aramon, Solonis sima vessző **ezre 9 kor.**

Kapható

Resch Miklósnál
Ujvidéken.

2-1

3357/906. szám.

Hirdetmény.

A Ferenc-esatorna r. t. kezelésében levő esatornai műtárgyak fentartásához 1907. évben szükséges kb.

245 m³ puha fehér fenyőszál.

47 m³ vörös fenyőszál.

26 m³ tölgyfa gerenda (bárdolt)

96 m³ tölgyfa palló és egyéb építési

anyagok biztosítására zárt ajánlati versenytárgyalást hirdetek.

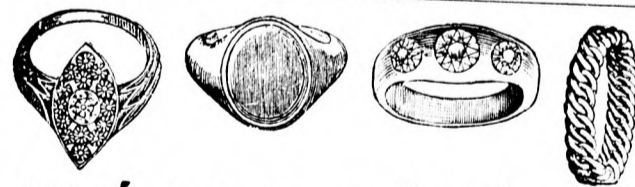
Részletes anyagszükségleti kimutatás a társulat üzletigazgatóságától Kissztapár u. p. Ujszivác (Bácsmegeye) beszerezhető.

Az ajánlott összeg 10%-át képező bálnapénzt tartalmazó zárt ajánlatok beadási ideje **1906. december 31.** később érkező pót- vagy utóajánlatok tekintetbe nem vétetnek.

Kissztapár, 1906 november 19.

Heincz Albert,
üzletigazgató.

3-2

KARÁCSONYI AJÁNDÉKOK.

Ékszer, óra, brillant és gyémánt-áruk, ezüst- és chinaezüst disztárgyak, evőeszközök dus választékban a legszebb és legolcsóbb kivitelben

kapható

Keszler Dezső

óras és ékszerész, zálogházi becsüs,

Zombor, főutca.

A híres „WALTHAM“ zsebórák egyedüli raktára. 20 évi jótállás mellett. Ugyanitt egy zálogházból visszamaradt teljesen új **PHONOGRAPH** 10 darab dupla lemezzel olcsó árban eladó.

8-1

